

LAB-proat (17)

Oktober 2000

Roken.

Ik rook niet.

Ook nooit gedaan, nou ja zo'n 30 jaar geleden een keer stiekem. Ik vond er niks aan maar het schijnt dat je het - net als bij bier drinken - moet leren. Bier drinken heb ik geleerd (via 'sneeuwvitjes'), maar aan de 'studie roken' ben ik nooit begonnen. Toch heeft het roken mij altijd gefascineerd, maar meer omdat roken een heel chemisch proces is die enerzijds mensen blijkbaar veel genot schenkt, maar aan de andere kant verslavend en dodelijk is. Sigaretten worden in Europa pas vanaf de eerste wereldoorlog gerookt, toen de Amerikaanse soldaten paffend aan het westelijk front verschenen. De Amerikanen zelf rookten voor het eerst hun cigarettes tijdens de Burgeroorlog (1860-1865). Rond die tijd werd namelijk de eerste inhaleerbare tabak geteeld in de Amerikaanse staat Virginia. Daarvoor was de tabak zo zwaar dat het inhaleren van tabak enorme hoestbuien opleverde. Tot aan de negentiende eeuw werd tabak dan ook gepruimd of in pijpen gestopt (pijprokers inhaleren zelden de rook). Ook werd tabak in hele fijne vorm gesnoven. In die tijd hadden rokers het in sommige landen zwaar te verduren. Een Russische tsaar vond roken zo misdadig dat hij de rokers naar Siberië stuurde, een sjah in India sneed de lippen van rokers door en in China werden tabakshandelaren geëxecuteerd. Een Turkse sultan had de eigenaardige gewoonte wanneer er een pijproker werd betrapt, hij zijn lijfwachten de opdracht gaf om de pijp door de neus van de ongelukkige naar binnen te slaan. Tabak werd echter vroeger ook als geneesmiddel gebruikt. Tabaksrook zou helpen tegen geslachtsziekten, werkte laxerend, versterkte het geheugen en was rustgevend. Behalve het eerste zullen veel rokers deze positieve kenmerken nog steeds ervaren.

Ook schijnt roken te helpen om slank te blijven, roken verminderd namelijk de eetlust. Tabak en tabaksrook bevatten ruim 3800 (!) verschillende chemicaliën. Enkele bekende zijn, aceton (wordt gebruikt als nagellakremover en lijmoplosser), ammoniak, arsenicum (één van de sterkste vergiften), benzeen (oplosmiddel en zeer kankerverwekkend), cadmium (een zwaar en zeer giftig metaal), koolmonoxide en waterstofcyanide (wordt als dodelijk gas gebruikt in de gaskamers om mensen te executeren) en natuurlijk de nicotine. Sigarettenfabrikanten staan tegenwoordig onder enorme druk. Ze worden ervan verdacht extra stoffen aan de tabak toe te voegen om de nicotineverslaving te bevorderen. Een recente speelfilm 'The Insider' met in de hoofdrol Al Pacino, gaat over een dergelijke beschuldiging. Er zijn namelijk patenten boven water gekomen die betrekking hebben op een genetisch gemanipuleerd tabaksras met de hoogste nicotineopbrengst die men kent. Bij een ander proces worden filters en papier met nicotine behandeld voor een extra stoot. Andere fabrikanten voegen ammoniak toe aan light-sigaretten om meer nicotine uit de tabak vrij te maken. Hierdoor maakt het niks uit of je een light-sigaret rookt of een 'gewone'. In de Chemiekaartenboek (de 'bijbel' van gevaarlijke stoffen) wordt nicotine beschreven als een zeer giftige stof, met een MAC-waarde van 0,07 ppm, dat is 2x lager dan bv. voor lood en 40x lager dan voor fluorwaterstofzuur. Het werkt irriterend op ogen en ademhalingsorganen. Eén vingerhoed nicotine (60 milligram) is dodelijk voor een volwassene. In een doorsnee-sigaret zit 1 milligram nicotine. Nicotine schijnt 2 keer zo verslavend te zijn als heroïne. Van de 800.000

Nederlanders die tijdens de Millenniumwisseling ophielden met roken zijn er nog maar 250.000 die het tot nu toe hebben vol gehouden.

Alle dure campagnes tegen het roken ten spijt, lijken steeds meer mensen te gaan roken, vooral onder jongeren en vrouwen.

Momenteel roken er wereldwijd 1,1 miljard mensen. Rond 2030 zal één op de zes wereldburgers sterven aan de gevolgen van het roken. Roken zal dan de belangrijkste doodsoorzaak zijn